

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Ds 2016:21 "Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn"

A2016/01333/I

Länsstyrelsen i Stockholms län yttrar sig här över Departementspromemorian "Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn". Yttrandet inleds med övergripande synpunkter. Därefter lämnas synpunkter på överväganden och förslag utifrån promemorians disposition.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen i Stockholms län är generellt positiv till att begränsa kommuners möjligheter att placera ensamkommande barn i annan kommun än anvisningskommunen.

Departementspromemorian beskriver förutsättningarna för tillfällen då kommunen trots begränsningen har möjlighet att placera de anvisade barnen i annan kommun. Det är dock inte helt tydligt under vilka omständigheter och utifrån vilka lagrum dessa undantag för begränsningen ska gälla. Med utgångspunkt i denna oklarhet anser Länsstyrelsen att det är svårt att bedöma såväl vilka effekter föreslagna ändringar kommer att få och vilka förutsättningar länsstyrelsen har att bedöma då synnerliga skäl föreligger för att placera barn i annan kommun, vilket föreslås i promemorian.

Länsstyrelsen anser vidare att barnkonsekvensanalysen i departementspromemorian borde utvecklas. Utifrån barnkonventionen ska den som fattar beslut alltid försäkra sig om att barnets bästa beaktas, vidare bör hänsyn tas till barns åsikter i beslutsprocessen. I proposition 2005/06:46 *Mottagande av ensamkommande barn* fördes begreppet normaliseringsprincipen fram vilken innebär att samma regler och sociala omvårdnadssystem, så långt det är möjligt, bör gälla för samtliga barn och unga som vistas i Sverige och att socialtjänstlagen ska beaktas. Det framgår inte tydligt hur dessa aspekter har beaktats i departementspromemorians förslag.

1. Författningsförslag

Länsstyrelsen i Stockholms län har synpunkter på föreslagna ändringar i § 3 i lag om ändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Datum
2016-07-08

Beteckning
101-26652-2016

”En kommun som har anvisats att ta emot ensamkommande barn får endast placera barnet i ett boende i en annan kommun om kommunerna ingått i en särskild överenskommelse om placering.” Det är oklart i vilka fall en särskild överenskommelse behövs. Skolgång på annan ort är en vanlig orsak till placering i annan kommun då flera kommuner i landet saknat gymnasium. Ett förtydligande behövs över hur det fria skolvalet påverkas av förslaget.

Punkt 1 - *”Ett ensamkommande barn får placeras i en annan kommun med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller socialtjänstlagen (SoL) i fråga om barn med motsvarande vårdbehov.”*

Det är tveksamt om förslaget innebär några större förändringar i kommunens nuvarande möjligheter att placera barn i annan kommun än anvisningskommunen, eftersom placeringsbesluten idag i huvudsak utgår ifrån samma lagrum.

Punkt 2 - Det föreslås i promemorian att länsstyrelsen ska bedöma om synnerliga skäl för placering av ensamkommande barn i annan kommun föreligger. Länsstyrelsen i Stockholms län avråder från detta. Alla inskränkningar av den kommunala självstyrelsen måste motiveras utifrån en mycket väl avvägd analys. Länsstyrelsen anser inte att skälen är tillräckliga för att motivera denna inskränkning. Därtill framgår det inte utifrån vilket lagrum och på vilka grunder länsstyrelsen ska göra denna bedömning.

I övrigt har Länsstyrelsen i Stockholms län inga synpunkter på promemorians författningsförslag.

Synpunkter på promemorians förslag och bedömningar

2. Begränsning av möjligheten att placera ensamkommande barn i annan kommun än den anvisade

I departementspromemorian föreslås att en kommun som har anvisats att ta emot ett ensamkommande barn endast ska kunna placera barnet i ett boende i en annan kommun om kommunerna ingått en särskild överenskommelse om placering, om placeringen sker med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller socialtjänstlagen (SoL) eller om det finns synnerliga skäl, i vilket fall placering efter godkännande från länsstyrelsen får ske i annan kommun.

Länsstyrelsen i Stockholms län delar bedömningen att den nuvarande möjligheten att placera ensamkommande barn i annan kommun än anvisningskommunen ger sämre förutsättningar för det sammantagna mottagandet. Länsstyrelsen är således positiv till en begränsning av kommunernas möjligheter att placera ensamkommande barn i annan kommun än anvisningskommun. Länsstyrelsen instämmer med att det bör vara möjligt för kommuner att ingå en särskild överenskommelse om placering av barn i en annan kommun, detta bör dock endast förekomma vid undantag där särskilda skäl föreligger samt med tydlig motivering av grunderna till placeringen.

Datum
2016-07-08

Beteckning
101-26652-2016

Länsstyrelsen ser en risk att det kan bli en fortsatt ojämn fördelning av ensamkommande barn över landets kommuner om kommunerna ges möjlighet att ingå särskilda överenskommelser med varandra.

Angående föreslagna undantag i begränsningen att placera ensamkommande barn i annan kommun som är kopplade till LVU och SoL så är det Länsstyrelsens uppfattning att placeringar av ensamkommande barn idag i huvudsak sker med stöd av angivna lagrum. Det är därför rimligt att anta att departementspromemorians förslag inte skulle innebära några större förändringar vad gäller kommuners möjligheter att placera barn i annan kommun än anvisningskommunen. Utöver att Länsstyrelsen inte anser att det finns skäl att inskränka det kommunala självstyret kan Länsstyrelsen inte ta ställning till förslaget att länsstyrelsen ska bedöma när särskilda skäl för placering i annan kommun föreligger. Det är oklart utifrån vilka lagrum och under vilka omständigheter en sådan bedömning ska göras. Utifrån nuvarande formulering i departementspromemorian går det inte att ta ställning till varken länsstyrelsens förutsättningar för de föreslagna uppdraget eller effekter av förslaget.

3.1 Migrationsverkets ansvar för att ge asylsökande sysselsättning enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. ändras

I departementspromemorian föreslås att ett system för hur tidiga insatser med krav på deltagande och med möjlighet till nedsättning av dagersättning ska utformas skyndsamt. Om nedsättning av ersättning ska vara möjligt behöver innebörden av tidiga insatser tydligt definieras.

I övrigt tillstyrker Länsstyrelsen i Stockholms län förslaget kring asylsökandes sysselsättning och har inga synpunkter.

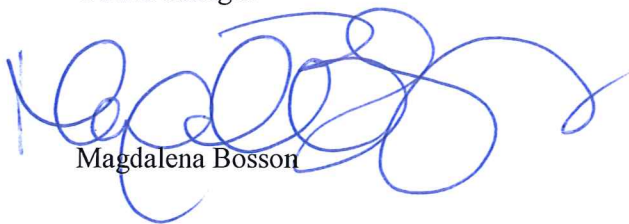
3.2 Följdändringar i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. och arbetsmiljölagen

Länsstyrelsen i Stockholms län tillstyrker förslaget och har inga synpunkter.

4. Ikraftträdande och behovet av övergångsbestämmelser

Länsstyrelsen i Stockholms län tillstyrker förslag om ikraftträdande och övergångsbestämmelser och har inga synpunkter.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektör Magdalena Bosson efter föredragning av t.f. enhetschef Bo Ljung. I den slutliga handläggningen har även tillväxtdirektör Karina Uddén deltagit.

Magdalena Bosson

Bo Ljung